

קרי בערב הפסח מכניס אצבעותיו לטהרתו, כי מאחר ועל ביאה במקצת אינו חייב אלא מלקות, הרי שנדחה איסור זה¹² מפני חיוב הקרבת הפסח שעל ביטולו נענש בכרת.

קרי בערב הפסח מכניס אצבעותיו לטהרתו, כי מאחר ועל ביאה במקצת אינו חייב אלא מלקות, הרי שנדחה איסור זה¹² מפני חיוב הקרבת הפסח שעל ביטולו נענש בכרת.

תשחטו ביום אחד" שנוהג אף במוקדשין, ומנין לחלק בזה בין חולין למוקדשין, ואי אפשר לומר שבאה לענין קרבן פסח שהוא בכרת, ואלמלא הדרשה היה דוחה לאו זה, כי מאחר ויש באיסור זה לא תעשה ועשה, אין עשה דוחה לא תעשה ועשה. ומבואר בדברי התוס', שאף עשה שיש בו כרת אינו דוחה לא תעשה ועשה, ומכל מקום התוס' בסוגייתנו אין סוברים כן.

ובקרן אורה כתב ליישב קושיית התוס' כאן, שהעשה של "טמא יהיה" אינו עוסק בביאה במקצת, כי מאחר וביאה במקצת אינה חמורה כל כך בטמא עצמו, שאינה אלא בלאו, מנין לנו שהריבוי של "טמא יהיה" לטבול יום, מדבר אף על ביאה במקצת. ומאחר ואין כאן אלא לאו בלבד, הרי וודאי שיש לו להידחות מפני העשה של קרבן פסח, על אף שאין קיום העשה בזמן עקירת הלאו, שלענין זה וודאי חמור העשה שיש בו כרת.

עוד כתב הרעק"א, שצריך לומר שעל אף שאין עשה דוחה לא תעשה שבמקדש, הרי שעשה שיש בו כרת שהוא חמור, עדיף אף לענין זה.

13. העיר השפת אמת, שלכאורה אין סתירה בין שני דינים אלו של ביאה במקצת וטמא שנגע בקודש, ויתכן שדרש ריש לקיש איסור נגיעה מגוף הפסוק "בכל קדש לא תגע", ומכל מקום דרש גם איסור ביאה במקצת מההקש של ביאה לנגיעה. וכתב, שאפשר לומר שלמסקנת הגמרא שסובר ריש לקיש שעיקר הפסוק עוסק באזהרה לטמא שאכל בשר קודש, ולא בטמא שנגע

12. הקשו התוס' [ד"ה לענין מלקות], אמנם אין חיוב כרת על ביאה במקצת. אבל מכל מקום כיצד תדחה מפני עשה של קרבן פסח, הרי מלבד הלאו של ביאה במקצת, יש גם איסור עשה הנלמד מדרשת "טמא יהיה" לרבות טבול יום, ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה? ועוד הקשו, הרי בשעה שמכניס ידיו למקדש ועוקר את הלאו של ביאת מקדש, אינו מקיים את מצוות הקרבת הפסח [שהקרבת הפסח נעשית לאחר שכבר נטהר], וכיצד ידחה הלאו מפני העשה?

וכתב הקרן אורה, שאין לומר שרבינא בא רק לומר את גוף הדין של ביאה במקצת שהיא במלקות, ואילו הקושיא מהברייתא של מצורע מתורצת כבר בדברי הגמרא לעיל, בדברי עולא שאמר הואיל והותר הותר, שהרי לדברי רבינא לא יתכן תרוץ זה, כי מאחר וסובר רבינא שלא הוקשה ביאה אלא ללאו של נגיעה בלבד, הרי שרק מי שיש לאו בנגיעתו הוקש לענין ביאה במקצת, נמצא שמחוסר כיפורים שאינו אסור בנגיעה, רשאי לכתחילה להכניס ידיו לבהונות שהיא ביאה במקצת ולא נאסר בה, ואם כן, לא יתכן לומר הואיל והותרה לו ביאה במקצת לצרעתו הותרה לקירוי, כי לא התייחד לו התר בשביל טהרתו מעבר למה שהוא מותר בלעדיה. ותירצו התוס', שעשה שיש בו כרת חמור הוא, ודוחה עשה ולא תעשה, ואף שאין מקיים העשה בשעה שעוקר את הלאו.

וברעק"א ציין את דברי התוס' בחולין [עח א] שהקשה, מדוע הוצרכה שם הגמרא לדרוש דרשה מיוחדת על איסור "אותו ואת בנו לא